

NORA
BIDEA

2023

BERRIKUNTZA
BIZKAIKO
ENPRESETAN

2023KO MAIATZAN ARGITARATUA

2023

INTRO

barrixe - Bizkaiko Berrikuntzaren Behatokiak "norabidea, berrikuntzak Bizkaiko enpresetan duen garrantziari buruzko inkesta" egiten du 2007tik, eta bere helburua da aztertzea Bizkaiko enpresek nolako harremana duten berrikuntzarekin. Hala, enpresa berritzaile eta ez berritzaileen profil bat finkatzen da, eta horrek aukera ematen digu Bizkaiko enpresek berrikuntzarekiko duten jokabidea ezagutzeko.

Enpresa berritzaileei dagokienez, txostenak aukera ematen du, besteak beste:

- Hobeto finkatzeko enpresa berritzaileen profila
  - Identifikatzeko berrikuntzaren zein arlotan ari diren lanean enpresak
  - Detektatzeko zeintzuk izan diren enpresek gauzatu dituzten berrikuntzen ondorioak
  - Jakiteko zein neurritaraino bete diren hasierako espektatibak
- Enpresa ez berritzaileei dagokienez, txostenak aukera ematen du, besteak beste:
- Hobeto ezagutzeko jarduera berritzailek garatu ez duten enpresen profila, eta berrikuntzatik hurbilago edo urrunago kokatzeko, harekiko duten harremanaren arabera
  - Hobeto ezagutzeko berrikuntzara jauzi egiteko premiak eta balazta efektua eragiten duten elementuak

Horretaz guztiaz gain, **norabidea** txostena baliagarri da **Bizkaiko Berrikuntzaren Indizea** egiteko; adierazle sintetiko bat da, zeinak neurtzen baitu zein gertu edo urrun dauden Bizkaiko enpresak berrikuntza euren jardueran sistematizatzen. Adierazle hori eraikitzeko oinarritzat hartzen dira enpresek galdetegian emandako erantzunak, eta hala, puntu gehiago edo gutxiago lortzen dituzte balizko jarduera berritzailearen sistematizazio-mailaren arabera.

DEFINIZIOAK

Norabidea 2023 egiteko kontuan hartu dira Osloko 2018ko Eskuliburuaren bertsio berriko definizioak, zeintzuetan kendu egin zen berrikuntza teknologikoaren eta ez teknologikoaren arteko bereizketa eta ezarri zen berrikuntzak produktuan edota prozesuan egiten direla.

Aldaketa horiei jarraiki, hauek dira aurtengo txosteneko definizioak:

- **Berrikuntza** bat da produktu edo negozio-prozesu berri edo hobetu bat (edo bien konbinazio bat), establezimenduak lehenago zeuzkan produktu edo negozio-prozesuetatik oso desberdina dena eta merkatuan sartu dena edo establezimenduan inplementatu dena.
- **Produktuko berrikuntza** da ondasun edo zerbitzu berri edo hobetu bat, enpresak lehenago eskaintzen zituen ondasun edo zerbitzuetatik oso desberdina dena eta merkatuan sartu dena.
- **Prozesuko berrikuntza** da negozio-prozesu berri edo hobetu bat negozioaren funtzio batentzat edo gehiagorentzat, establezimenduak lehenago erabiltzen zuen prozesutik oso desberdina dena eta dagoeneko inplementatu dena.

EGOERAREN BALORAZIOA ETA ETORKIZUNERAKO GILTZARRIAK

Nahiz eta Norabidea 2022 txostenean beheranzko datuak jaso ziren Covid-olatuen eta nazioarteko merkatuak jasandako tentsioen ondorioz (bai garraioan, bai lehengai eta horniduren hornikuntzan), Norabidea 2023 txostenak bildutako emaitzek erakusten dute Bizkaiko enpresa-sarearen berrikuntza-jarduera suspertzen hasi dela; izan ere, txostenak aztertutako adierazle askok hobekuntzak izan dituzte, horietako batzuek gorakada handiak erregistratu dituztelarik, testuinguru ekonomikoaren aldakortasuna gorabehera.

Hazi egin da azken urtean berritu duten enpresen kopurua (% 39,2tik % 41,6ra), eta gauza bera gertatu da azken lau urteetako uneren batean berrikuntza-jarduerak egin dituzten enpresen kopuruarekin (% 51) eta berrikuntza-jarduerak etengabe garatu dituztenekin (% 26), azken horiek osatzen dutelarik berrikuntzaren "nukleo gogorra".

2022angora egin du **prozesu berrien garapenean zentratu diren enpresen kopuruak (% 32,8)**, eta enpresek arlo horretantxe zentratzen dute gehienbat euren berrikuntza-jarduera. Aldiz, **"produktuanedo/eta zerbitzuan" berritu duten** enpresen portzentajea % 23,7koa da.

Inkesta honen oinarri den eta enpresetako berrikuntza-jardueraren sistematizazio-gradua neurtzen duen **Bizkaiko Berrikuntzaren Indizearen** arabera, azken urtean hainbat aldaketa txiki gertatu dira, joera aldaketa bat adieraz lezaketena eta etorkizunean monitorizatu beharko direnak. Batetik, **jaitsi egin da** berrikuntza-jardueraren sistematizazio **oso baxua duten enpresen kopurua** (portzentajezko bost puntu gutxiago) eta, bestetik, **apur bat handitu da berrikuntzan dinamikoena duten enpresen kopurua** (portzentajezko 1,8 puntu gehiago).

Badago berrikuntza-jardueraren sistematizazio-mailari edo bere arrakastaren pertzepzioari buruzko beste adierazle bat: berrikuntzak egin ondoren eta, beraz, txertatutako aldaketak edo nobedadeak direla-medio "inpaktu altua" edo onura garrantzitsuak sumatu dituzten enpresen kopurua. Izan ere, hamar enpresatik ia zortzik (**% 76,5**) "inpaktu handikotzat" jotzen duten abantaila bat lortu dute berrikuntza-jarduera horren ondorioz, eta **datu hori indarrez hazi da, portzentajea % 69,9koa baitzen 2022an.**

Bestalde, **lau enpresatik hiru baino gehixeagok abantaila esanguratsuak nabaritu ditu** berrikuntza ezarri izanaren ondorioz, eta hala, arrakastaren pertzepzio handiagoa dago.

Ikusirik berrikuntzek enpresetan izan dituzten inpaktu altuak, ez da harrizkoa **nabarmen haztea, baita ere, horrelako prozesu bat garatu ondoren lortutako arrakastaren pertzepzioa.**

Enpresa ez berritzaileen artean hainbat elementu errepikatu dira aurten ere. Hala, berrikuntza prozesuei dagokienez, Bizkaiko enpresetan **arrakala gero eta txikiagoa da "asmoaren distantzian"**, hots, premiarik ezaren pertzepzioan, datu hori **portzentajezko 17,6 puntu jaitsi delarik azken hiru urteetan.**

Horrek iradokitzen du enpresen jarrerak ez direla hain zurrunik izan merkatuak inoiz baino aldakorrago egon diren garaian. Informazio horrek guztiak pentsarazten du enpresek badakitela berrikuntza dela jarraitu beharreko bidea, izan ere, teknologia edo prozesu berriak asmatu, txertatu eta egokitzeko gaitasuna erabakigarria da, eta horrexek bereiziko ditu lehiakideengandik.

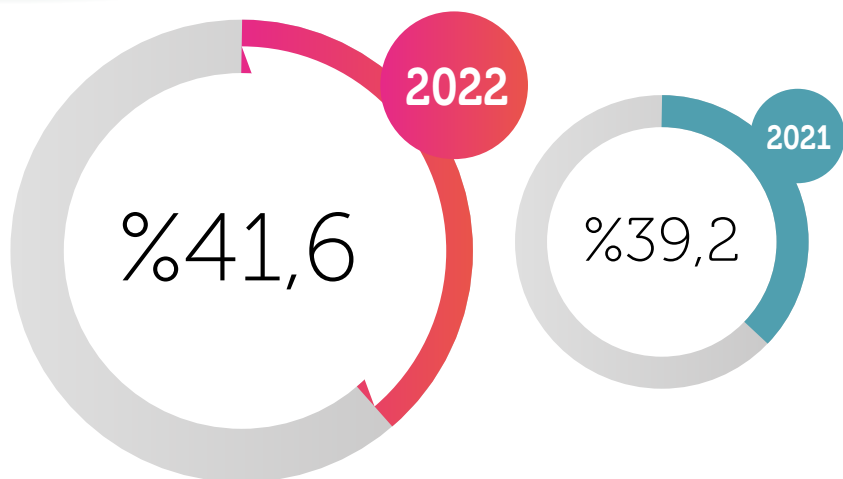
Zaila da zer gertatuko den aurreikustea, baina jasotako erantzunen arabera, badirudi datozen hiru urteetan jarraikortasuna nagusituko dela, eta horrek esan nahi du etorkizunari begira asmoaren balantzea positiboa dela.

ENPRESAK BERRITZAILEAK

10etik 4

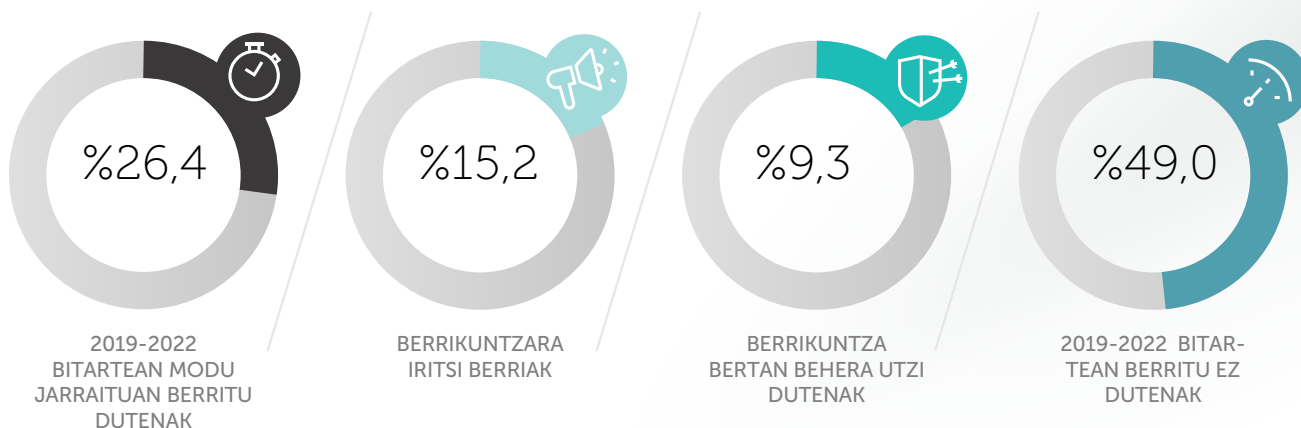
BIZKAIKO HAMAR ENPRESATIK LAUEK EKIMEN BERRITZAILEAK EGIN DITU 2022AN.

eta Bizkaiko enpresen %51,0ek aitortu dute berrikuntza jardueraren bat egin dutela azken lau urteotan, etenik gabe edo era intermitentean

HANDITU EGIN DA BERRITZEN DUTEN ENPRESEN KOPURUA

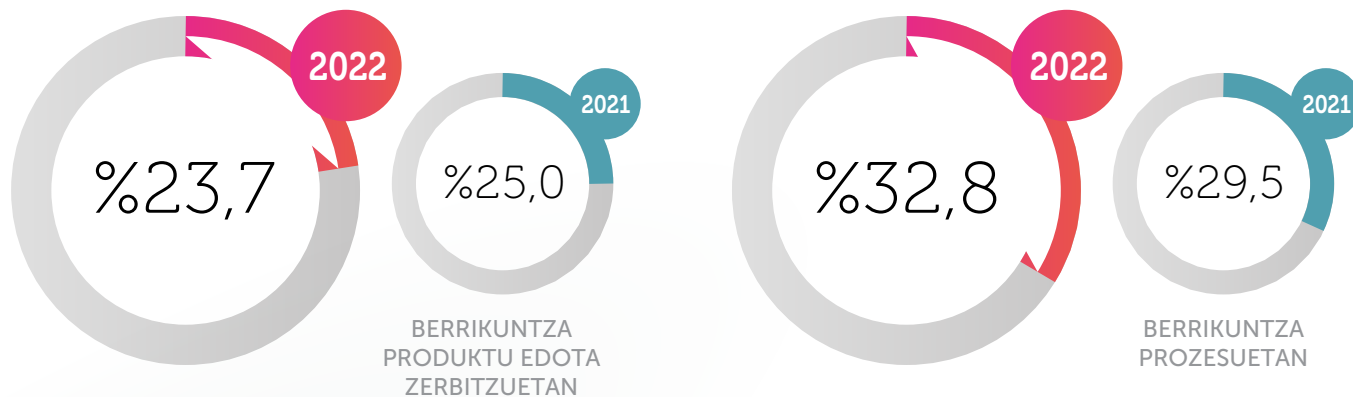
BESTEALDE, HAMAR ENPRESATIK LAUEK SISTEMATIKOKI BERRITU DUTE URTEETAN ZE HAR.

BERRIKUNTZA ESPARRUAK

Prozesuen arloan egindako lana hazi egin da produkzio-teknologia berriak sartzearen bultzadari esker, eraldaketa digitalaren bultzadaren zati gisa

BERRIKUNTZA PROZESUETAN

%25,6 2022

%22,4 2021

ERRIKUNTZA MARKETIN EDOTA MERKATURATZE ARLOETAN

%10,9 2022

%11,4 2021

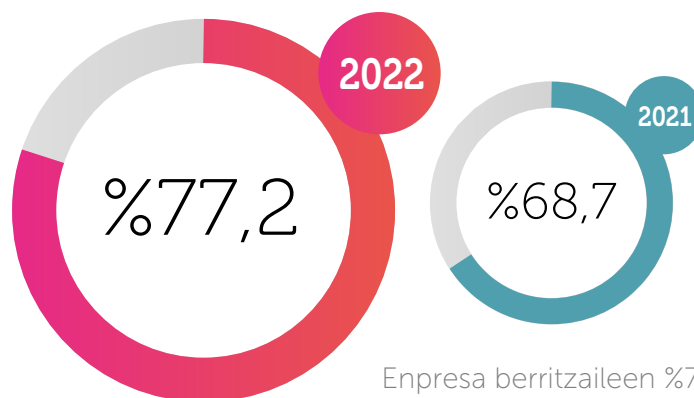
ANTOLAKUNTZAKO BERRIKUNTZA

%13,4 2022

%12,6 2021

JARDUERA BERRITZAILEAREN ARRAKASTA MAILA

Jarduera berritzailearen arrakasta-pertzepzioak gora egin du iazkoarekin alderatuta, eta serie historikoko bigarren daturik altuena da, pandemia garaian izandako aldaketen arrakasta neurtu zuen barometroaren atzetik.

Enpresa berritzaileen %77,2ek aski edo guztiz bete dituzte beren helburu edo igurikapenak

INDUSTRIA ETA ENERGIA

%73,6 2022

%79,9 2021

ERAIKUNTZA

%62,4 2022

%68,6 2021

MERKATARITZA ETA KONPONKETA

%68,7 2022

%72,1 2021

ZERBITZUAK

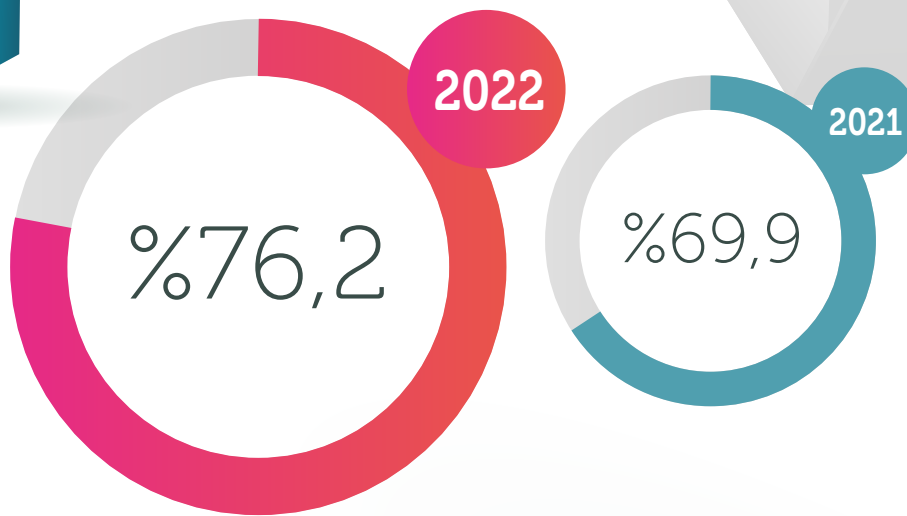
%75,1 2022

%76,1 2021

JARDUERA

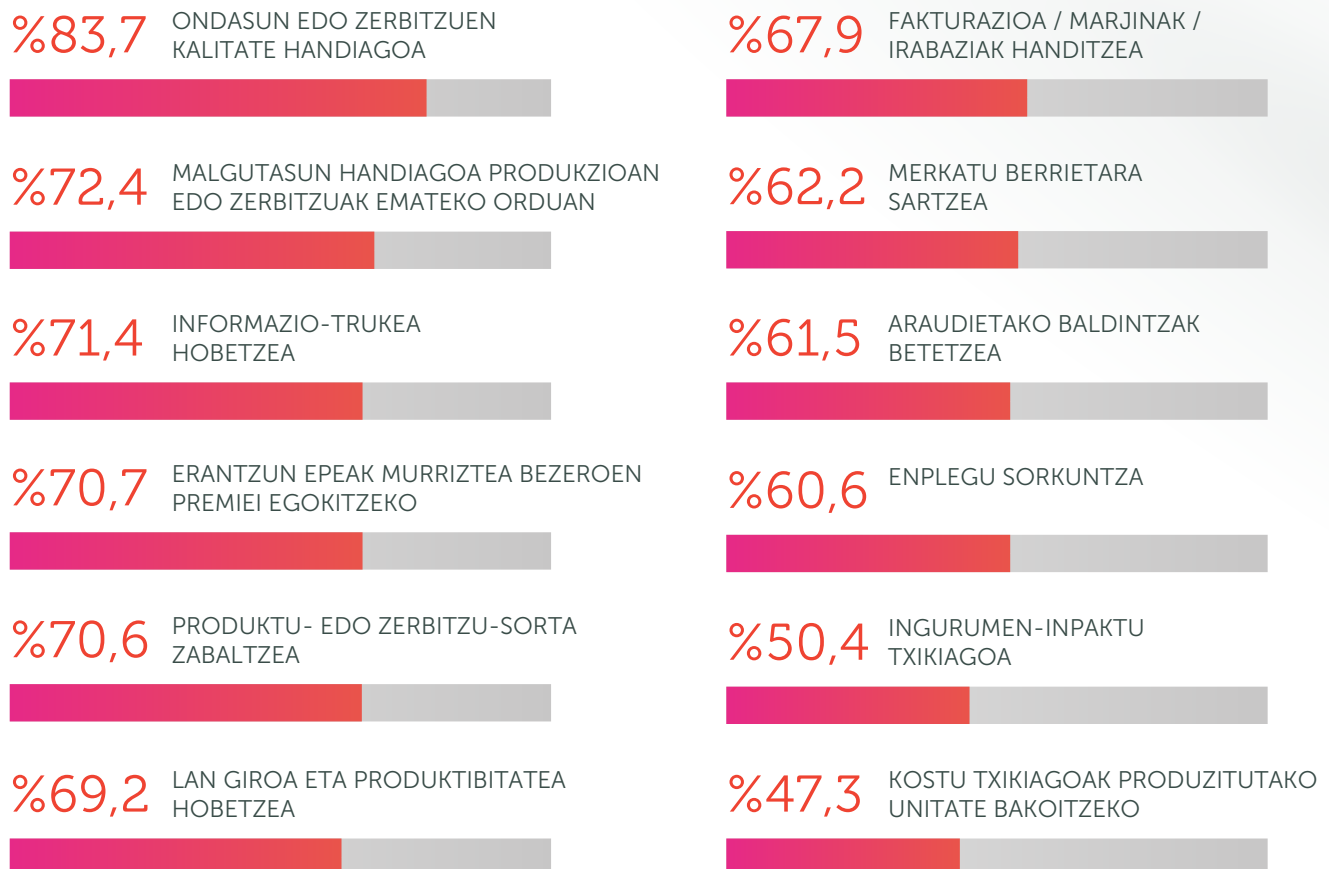
BERRITZAILEAREN ERAGINAK

Berrikuntzan parte hartu duten enpresa guztiek (% 95,5) implementazioaren ondorio edo arrastoren bat hauteman dute, txikia, ertaina edo handia izan.

Enpresa berritzaileen %76,2ek inpaktu Handia antzeman dute irizpideren batean

Honako hauetan eragina izan duten enpresen ehunekoa:

ENPRESETAKO BERRIKUNTZAREN EZAUGARRIAK

Olatu honetan gora egin dute Bizkaiko enpresen jarduera berritzailea sistematizatzeko bi adierazlek: berrikuntza-jardueretarako aurrekontua eta jarduera horien onurak identifikatzeko tresnak. Gauza bera gertatzen da I+G+Bra bideratutako giza kapitala duten enpresen kopuruarekin. Hiru adierazle horiek iazko minimo historikoetara iritsi ziren.

%18,4 2022 / **%14,2** 2021

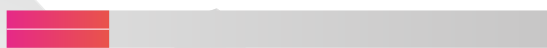
Enpresen %18,4ek partida espezifiko bat dute aurrekontuan berrikuntza jardueretarako

%14,9 2022 / **%17,2** 2021

Enpresen %14,9k neurriak hartzen ditu asmakizunak, berrikuntzak edo ezagutzak babesteko

%19,5 2022 / **%16,6** 2021

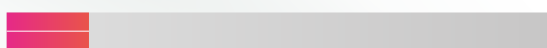
Enpresen %19,5k kudeaketaren kontabilitatean identifikatu ditzakete inplementatutako berrikuntzen onurak

%60,0 2022 / **%59,8** 2021

Enpresen %60,0k ez ditu murriztu berrikuntzako helburuak egoera ekonomikoak hala bultzatuta

%15,3 2022 / **%11,7** 2021

Enpresen %15,3ek baditu departamendu teknikoa, I+G+B-ko departamendua edo berrikuntzan jarduteko langileak

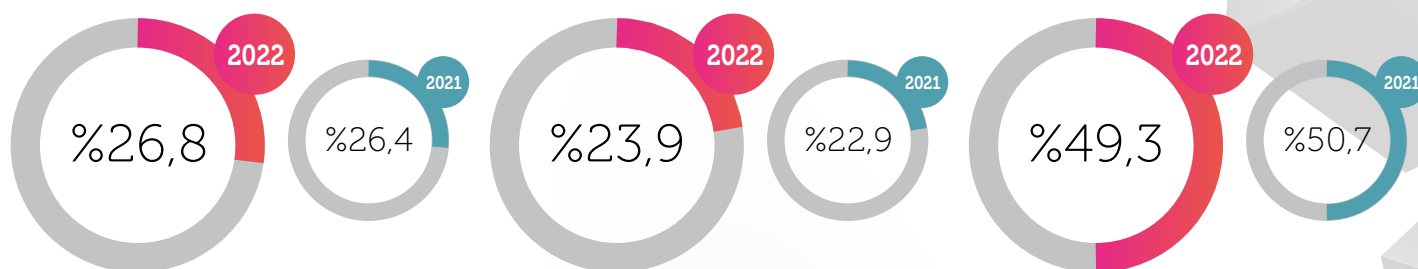
%37,8 2022 / **%42,4** 2021

Enpresen %37,8ek berrikuntza prozesuak egiten dituzte, edozein dela ere testuinguru ekonomiko

BIZKAIKO BERRIKUNTZAREN INDIZEA

Bizkaiko Berrikuntza Indizeak aukera ematen du azken urtean aldaketa txikiak hautemateko, joera-aldaketa ekar dezaketenak eta etorkizunera begira monitorizatu beharko direnak.

BERRIKUNTZA MAILA OSO ALTUA / ALTUA

BERRIKUNTZA MAILA BAXUA / OSO BAXUA

BERRIKUNTZA MAILA ERTAINA

BERRIKUNTZA MAILA OSO ALTUA DUTEN ENPRESEN PROFILA

Enpresa talde batekoak dira

Beste enpresa eta eragile batzuekin lankidetzan

Laguntza publikoa eskuratu dute beren jarduera berritzaileak gauzatzeko

Testuinguru ekonomikoaren mende ez dauden enpresak

50 langile baino gehiago enplegatzen dituzten enpresak.

I+G+B arloko langileak dituzten enpresak.

Enpresa esportatzaileak, fakturazio-portzentajea kontuan hartu gabe

Enpresa sortu berriak eta beren negozio-zikloa hastapenetan dutenak

ENPRESA EZ-BERRITZAILEAK

2022
%58,4

2021
%60,8

Enpresen %58,4ek ez du inolako berrikuntza jarduerarik egin 2022an.

BERRIKUNTZARAKO OZTOPOAK

Merkatuaren eta lehiakortasuna hobetzeko premiaren epe laburreko ikuspegia da.

Enpresek aurreko ekitaldian berrikuntza lortu ez izanaren arrazoiek edo arrazoiek agerian uzten dute merkatuak zeregin garrantzitsua izan duela, Bizkaiko enpresetan ekimen potentzialak geldiaraziz.

KULTURA BERRITZAILE EZA
EZ DAGO BERRITZEKO PREMIARIK

%22,9 2022

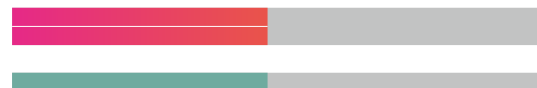

%24,8 2021

MERKATU MAILAKO OZTOPOAK

EZ DAGO ONDASUN ETA ZERBITZU BERRITZAILEEN ESKAERARIK

%41,2 2022

%41,2 2021

FINANTZAKETA ARLOKO ZAILTASUNAK
BERRIKUNTZAREN KOSTUA EGOERA EKONOMIKO
ZIURGABEAN

%23,7 2022

%23,3 2021

KRISI/PANDEMIA EGOERA

%0,7 2022

%4,3 2021

%21,3 2022

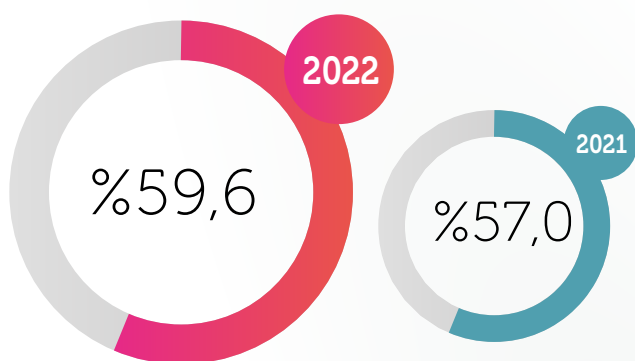

%23,7 2021

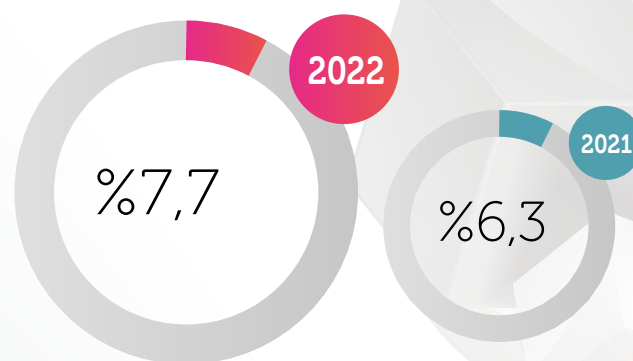
Ekintza berritzailerik egin ez duten eta berritzeko inolako beharrik ez dutela dioten enpresak

BERRIKUNTZAK EGITEKO LAGUNTZA MOTAK

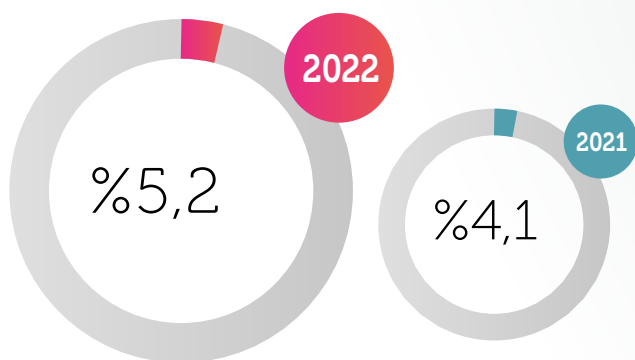
Enpresen % 81,5ek egoera aldatzeko laguntzaren baten beharra aipatzen du

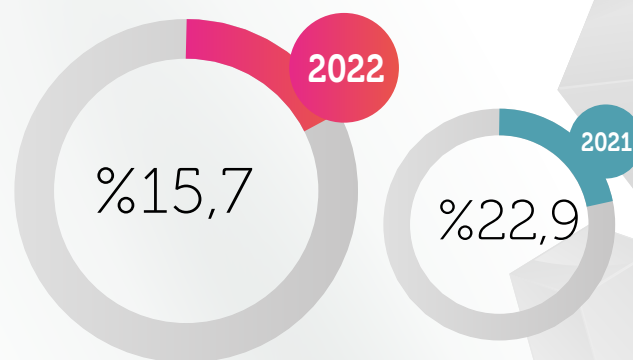
LAGUNTZA EKONOMIKOA, DIRU-LAGUNTZAK, FINANTZAKETA...

BERRIKUNTZARAKO ORIENTAZIOA, AHOLKULARITZA...

LANGILEEN GAITASUNEN HOBEKUNTZA (PRESTAKUNTZA, LANGILE BERRIAK)

EZ DUTE LAGUNTZARIK BEHAR, EZ DUTE BERRITZEKO PREMIARIK...

HURRENGO 3 URTEETARAKO

ETORKIZUNERAKO AURREIKUSPENAK

Bizkaiko enpresa berritzaileek etorkizunarekiko adierazitako asmoak balio positiboetan jarraitzen du, nahiz eta pandemiaren garaitik etengabeko beherakada izan den, eta antolaketan eta kooperazioan berritzeko asmoa zertxobait baino ez da igo.

BERRIKUNTZA PRODUKTU ETA ZERBITZUETAN

BERRIKUNTZA PROZESUETAN

BERRIKUNTZA MARKETIN ETA MERKATURATZE ARLOETAN

ANTOLAKUNTZAKO BERRIKUNTZA

BERRIKUNTZA LANKIDETZAN

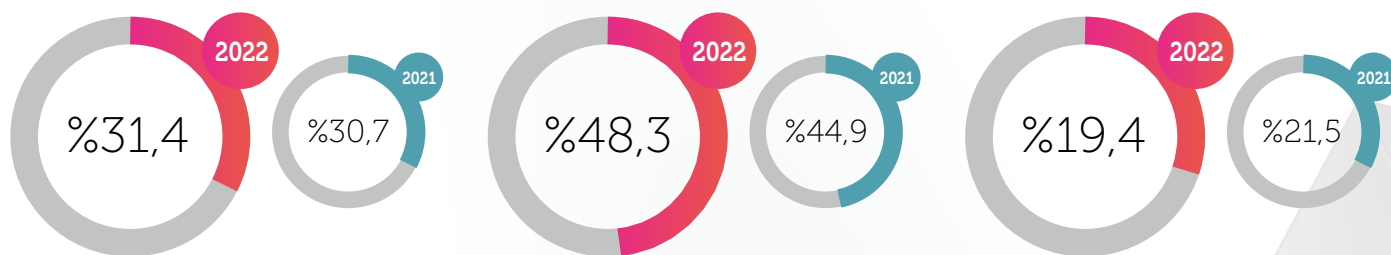
HANDIAGOA   BERDINA   TXIKIAGOA

ENPRESEN ARTEKO

LANKIDETZA

Datuak aurreko urteetako oso antzekoak dira, ia aldaketarik gabe.

Enpresa gutxi guzuzten dituzte ekimen horiek, bai mesfidantzagatik edo bazkide izan daitezkeenak aurkitzeko zailtasunagatik, bai aurrez esperientzia ez oso onak izan dituztelako. Lankidetzaren mugak, funtsean, ordezkatzen duen aukera ez ikusteagatik dira.

GUZTIZKOTIK

BERRITZAILEETATIK

EZ-BERRITZAILEENATIK

NOREKIN

%73,6

Sektoreko beste enpresa batzuekin

%21,5

Beste sektore batzuetako enprekin

%18,9

Ekipo edo teknologia hornitzaileekin

%14,5

Teknologi zentroekin

%13,4

Bezeroekin

ZERTARAKO

%39,9

Produktu edo zerbitzu berriak edo hobetuak diseinatzeko edo garatzeko

%38,5

Produktu edo zerbitzu berrien kontzeptuak eta ideiak sortzeko

%21,6

Merkatu berriak garatzeko

LANKIDETZAN JARDUTEKO ARRAZOIAK

%43,5

Merkatukoak

%39,1

Ekonomikoak edo kostukoak

%34,6

Ezagutzarekin lotuak

%20,1

Antolakuntzakoak

LANKIDETZAN EZ JARDUTEKO ARRAZOIAK

%84,5

Ez dago premiarik

%7,4

Ezagutza ez da partekatzen

%2,9

Antolakuntza zurruna

%2,9

Bazkideak aurkitzeko zailtasunak

%2,5

Balizko bazkideekiko konfiantzarik eza

%2,1

Kostu ekonomiko handia

barrixe – Observatorio de la Innovación de Bizkaia, tu web de referencia sobre innovación. Aquí encontrarás:

- Informes sobre la innovación en Bizkaia.
- Últimas Noticias y Tendencias.
- Ayudas y Subvenciones.

Suscríbete a nuestro boletín

Saber +

Una iniciativa de:

DESTACADOS

TRANSPORTE

Tecnologías para impulsar la digitalización logística

Tendencias

PATENTES Y PROTECCIÓN DEL CONOCIMIENTO

Patentes y Marcas en Bizkaia – 2do semestre 2022

La Propiedad Intelectual en Bizkaia y la CAPV

INFORME DESTACADO

norabídea 2022

La Innovación en las Empresas de Bizkaia

“Casi 1 de cada 5 empresas de Bizkaia, ha realizado actividades innovadoras de forma continuada durante los últimos 4 años”

“SUSCRÍBETE A NUESTRO BOLETÍN”

Consultar

Boletín barrixe

Ampliar +

Los retos en las tendencias de la innovación

Tendencias

bizkaiko berrikuntza behatokia **observatorio de la innovación de bizkaia**

Harpidetu gure buletinera

Jakizu zein den

Bizkaiko enpresen

berrikuntza-egoera

Kontsultatu gure web berria

Aukera izango duzu gure sare sozialekin bat egiteko eta berrikuntzari buruzko argitalpen guztiak partekatuz. Horrela, hurbilagotik jarraituko dituzu Barrixe-n berrikuntzari buruz argitaratzen diren albiste guztiak.

Eskuragarri dagoen txosten luzeago baten bertsio laburtua:

www.barrixe.com